

THE LIGHT OF THE ETERNAL PEOPLE
Presented by Rabbi Shmuel Irons

Series I Lecture #11

THE USE OF A NON JEW ON SHABBOS

I. Non Jewish Work on Shabbos

A.

יש שליחות לעכו"מ לחומרא. בבא מציעא צ.

B.

אסור לדבר עם עכו"מ בשבת לעשות מלאכה אפילו במוצאי שבת מפני "ממצוא חפציה ודבר דבר (ישעיה נח)". רש"י ע"ז טו.

C.

אסור להנות ממלאכת עכו"מ בשבת אם הוא עשה לצורך ישראל. שבת קכא.

D.

אפילו אם העכו"מ היה קבלן ועשה מלאכה על דעת עצמו ברשות ישראל אסור מפני מראות עיניו. מ"ק יב.

II. When is it Allowed?

A.

בבין השמשות לצורך מצוה. א"ח שמ"ב

עד היכן הבין השמשות לסמוך על אמירה לעכו"מ? לפי הא"מ א"ח (ד) ע"ד שלשים מינוט

B.

לפי רוב הדעות שבות דשבות במקום מצוה מותרת. עיין ס' רע"ו:ב וס' שכ"ה:י

אם הוא מצוה גמורה כמו יין לקידוש או תבשיל חם לצורך סעודת שבת כו"ע סברי שמותרת לפי הדעה שמתיר שבות דשבות במקום מצוה, אבל שכר וכיוצא בה יש מחלוקת אבל מגדונות אחר הסעודה לכו"ע אסור להביא דרך כרמלית ע"י עכו"מ. מ"ב שם

C.

לצורך גדול בשעת הדחק ראוי לסמוך על דעת העיטר ולתקן העירוב ע"י עכו"מ בשבת. ס' רע"ו:ב במ"ב ועיין בא"מ א"ח (ג) מ"ב שפסק שמותר לומר לא"י לפתוח המזג אויר בשבת לצורך תפלת הרבים

D.

מי שהוא חולה שמוטל למשכב מותר לומר לאינו יהודי לעשות בשבילו מלאכה דאורייתא (שכח:יז) אבל אם אינו חולה כל כך מותר לומר לאינו יהודי לעשות בשבילו מלאכה דרבנן (שז:ה)

E.

בארצות הקורות מותר לומר לא"י לעשות מדורה שהכל חולים אצל הקור. רעו:ה

F.

מותר לומר לא"י לעשות מלאכה באופן של פסיק רישא ס' רע"ז במ"א ס"ק ז' ובמ"ב ס"ק ט"ז ועיין בא"מ א"ח (ב) ס"ח שהתיר לפתוח ולסגר המקרר אע"פ שמדליק האור. לפי זה היה מותר לומר לאינו יהודי לטפתוח הצינור של מים חמים שאינו אלא פסיק רישא

G.

צווי ע"י רמז אסור אבל רמז גמור אינו נכלל באיסור אמירה לעכו"ם. אבל יש איסור של הנאת מלאכת שבת. בציור של הדלקת נר אחר או הסרת הפחם שאין ההנאה הנאה חשובה שאפשר לקרוא בלא זה אינה אסורה. ס' ש"ז ס' כ"ב ברמ"א ובמ"ב ס' ע"ו ועיין באגרת משה י"ד "ג"ס' מז:ב שאסר הנאה של ממזג אויר. לכאורא יש להתיר ע"י רמיזה לכבות הנר.

H.

היכא ששכר עכו"ם לעשות מלאכה כסדר בכל השנה יש לאסור לתת רשות להא"י לעשות מלאכה שנהנה הישראל ממלאכת הא"י. רמ"ד:ה ברמ"א ועיין במש"ב ס' ל' שהתיר בשם הח"א להשפחה לכבוס בגדיה שניכרת